

KORRALDUS

1. aprill 2021 nr 132

**Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja
piirangud“ muutmise**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 2 punkti 2 ning lõikeid 5 ja 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) tunnistada punkt 1¹ kehtetuks;

2) sõnastada punkti 2 sissejuhatav lauseosa järgmiselt:

„2. Punktis 1 nimetatud 10-kalendripäevast piirangut ei kohaldata, kui:“;

3) täiendada punkti 2 alapunktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) isik saabub kolmandast riigist, mille andmeid ei ole Välisministeeriumi veebilehel avaldatud Euroopa Liidu roheline nimekirjas (edaspidi *Euroopa Liidu roheline nimekiri*), ja kui riigi, millest isik saabub ja mille õiguse kohaselt loetakse isikut selle elanikuks või seal seaduslikult viibivaks, viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 16 või kui selle riigi kohta puuduvad eelnimetatud andmed ja selles riigis esineb kõrge viiruse leviku oht ja isik saabub Eesti Vabariiki välismaalaste seaduse alusel töötamise või Eestis registreeritud õppeasutuses õppimise eesmärgil ning ta on teinud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi viivitamata Eestisse saabumise järel ja selle testi tulemus on olnud negatiivne ning kordustestimise mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist ja selle testi tulemus on olnud samuti negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Nimetatud andmed riikide nakatumisnäitajate kohta avaldab Välisministeerium oma veebilehel.“;

4) sõnastada punkt 3 järgmiselt:

„3. Punktides 1 ja 2 nimetatud isik võib lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast, kui ta võtab kasutusele Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud ja kõik muud võimalikud meetmed võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning kui esinevad järgmised asjaolud:

1) kui ta on saanud tervishoiutöötaja või politseiametniku korralduse elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumiseks;

2) kui ta lahkub oma elukohast või püsivast viibimiskohast, kui tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või isiku elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral;

3) kui punkti 2 alapunktides 1 ja 2 nimetatud isik täidab edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke tökohustusi tööandja otsusel ja on teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist või riiki saabumise järel vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

4) kui punkti 2 alapunktis 3 nimetatud kolmandast riigist Eestisse töötamise eesmärgil saabuv sportlane, treener ja võistkonna liige, kellel on töösuhe Eesti meistriliigas osaleva sportmängu klubiga või kes on seotud Eesti koondise tasemel sportlase igapäevase treeningtegevusega või kes osaleb sportlasena või sportlase meeskonna liikmena rahvusvahelise tasemega tiitlivõistlusel või on otseselt seotud eelnimetatud spordivõistluse läbiviimisega, täidab edasilükkamatuid ja vajalikke tökohustusi tööandja otsusel ja on teinud riiki saabumise järel vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

5) kui ta osaleb vältimatul perekondlikul sündmusel ja on teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist või riiki saabumise järel vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas;

6) kui ta hangib elukohta või viibimiskoha läheduses igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku põhjusel, et muul viisil ei ole see võimalik;

7) kui ta viibib õues ja väldib täielikult kontakti teiste inimestega;

8) kui ta pöördub vältimatu tööülesande täitmiseks, hariduse omandamiseks või perekondliku sündmuse tõttu tagasi riiki, kust ta Eestisse saabus, tingimusel, et isik on kuni 72 tundi enne Eestist lahkumist teinud vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks.

Käesoleva punkti alapunktis 5 sätestatud ei kohaldata punkti 2 alapunktis 3 nimetatud isiku suhtes.“;

5) sõnastada punkti 4 alapunktid 11 ja 12 järgmiselt:

„11) kes on alapunktis 10 nimetatud isik või isik, kes on kolmanda riigi, mis on Euroopa Liidu rohelistes nimekirjas, elanik selle riigi õiguse kohaselt ja kes saabub Eestisse nimetatud riigist, kui selle riigi viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 16-ga või väiksem sellest;

12) kes saabub kolmandast riigist, mis ei ole Euroopa Liidu rohelistes nimekirjas, ja kui riigi, millest isik saabub ja mille õiguse kohaselt loetakse isikut selle elanikuks või seal seaduslikult viibivaks, viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 16-ga või väiksem sellest ja kui selle riigi kohta on eelnimetatud andmed ja selles riigis ei esine kõrge viiruse leviku oht. Nimetatud andmed avaldab Välisministeerium oma veebilehel.“;

6) tunnistada punktid 4² ja 4⁵ kehtetuks;

7) jätta punktist 4³ välja tekstiosa „ning punktis 4²“;

8) sõnastada punkti 20¹³ sissejuhatav lauseosa järgmiselt:

„20¹³. Õppijad võivad viibida ja liikuda kuni 25. aprillini 2021. a (kaasa arvatud) üldhariduskoolide, kutseõppeasutuste ja rakenduskõrgkoolide ning ülikoolide õppehoonetes, mida kasutatakse õppetegevusteks, ainult siis, kui:“;

9) sõnastada punkti 20¹⁴ sissejuhatav lauseosa järgmiselt:

„20¹⁴. Korralduse punktides 9–11 ja 13–20 sätestatud ei kohaldata alates 11. märtsist 2021. a kuni 25. aprillini 2021. a (kaasa arvatud) ning nimetatud ajavahemikul kohaldatakse järgmisi meetmeid ja piiranguid:“;

10) sõnastada punkti 20¹⁴ alapunkt 8 järgmiselt:

„8) toitlustusettevõtte müügi- või teenindusalal ei ole lubatud viibida, välja arvatud toidu kaasa ostmiseks või kuller- ja veoteenuse osutamiseks, kui on tagatud punktides 8¹ ja 8² sätestatud nõuete ja mitte rohkem kui 25% täituvuse nõude järgimine. Välistingimustes asuval müügi- või teenindusalal võib viibida ja liikuda, kui teenuse osutaja tagab, et kliendid ei tarbi kohapeal toitu ega jooki. Isikute viibimise keeldu ei kohaldata toitlustusettevõtte omaniku või tema esindaja, töötajate, hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes. Käesolevas alapunktis kehtestatud piirangut ei kohaldata rahvusvahelisel reisijateveol kasutatava õhusõiduki pardal. Rahvusvahelise lennujaama julgestuspiirangu alal asuval toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalile, rahvusvahelise sadama reisiterminali ootealal pärast pardakontrolli väravaid asuval toitlustusettevõtte müügi- või teenindussaalile ning rahvusvahelist laevaliini teenindava aluse pardal asuval toitlustusettevõtte müügi- ja teenindusalale ei kohaldata viibimise keeldu. Käesolevas alapunktis kehtestatud toitlustusettevõtte müügi- või teenindusalal viibimise keeldu ei kohaldata ka tankla suhtes, kui teenuse osutaja tagab, et kliendid ei tarbi kohapeal toitu ega jooki. Sisetingimustes tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt;“;

11) täiendada korraldust punktiga 20¹⁵ järgmises sõnastuses:

„20¹⁵. Üldhariduskoolide, kutseõppeasutuste ja rakenduskõrgkoolide ning ülikoolide õppehoonetes ja teistes asukohtades ei kohaldata korralduses sätestatud isikute viibimise ja liikumise piiranguid ja meetmeid, kui viiakse läbi riiklikult korraldatud immuniseerimist või kui korraldatakse vereseaduse alusel vere käitlemist. Korraldaja peab tagama punktides 8¹ ja 8² sätestatud nõuete täitmise ning desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.“.

2. Korraldus jõustub 5. aprillil 2021. a.

3. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igatüüpe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi. Arvestada tuleb ka seda, et nakatunute ja surmajuhtude arv on kogu maailmas, sealhulgas Eestis endiselt tõusutrendis. Haiglaravi vajavate haigestunute arvu tõus praegusest suuremaks võib ohustada juba ümberkorraldatud tervishoiusüsteemi toimepidevust ja seda väga lühikese aja jooksul.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igatüüpi, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ja nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uude ohtliku nakkushaigusega, Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusel abinõu (kohustus või piirang) kohta, abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue, abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning see toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks kehtestatud erinevad liikumisvabaduse piirangud ja meetmed. Muu hulgas on kehtestatud liikumisvabaduse piirangud isikutele, kes saavad Eestisse välismaalt. Piirangute ja meetmete eesmärk on senisest veelgi laialdasemalt ja tõhusamalt vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

Käesoleva korraldusega karmistatakse tingimusi liikumisele Soome Vabariigi, Läti Vabariigi ja Leedu Vabariigi ning Eesti Vabariigi vahel, arvestades COVID-19 haiguse laialdast levikut regioonis, Eesti haiglasüsteemi väga suurt koormust ning sissetoodud juhtumitest põhjustatud võimalikku lisariski viimasele. Samuti kaotatakse 2021. aasta jaanuaris kehtestatud eriregulatsioon Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele, lähtudes sellest, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist alguse saanud COVID-19 tüvi on muutunud Eestis valdavaks.

Muudatuste järel hakkab Soome Vabariigist, Läti Vabariigist ja Leedu Vabariigist Eesti Vabariiki saabujatele kehtima samasugune kord nagu ülejäänutele Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist, Euroopa Majanduspiirkonnast, Šveitsi Konföderatsioonist, Andorra Vürstiriigist, Monaco Vürstiriigist, San Marino Vabariigist või Vatikani Linnriigist (Püha Tool) saabujatele ehk liikumisvabaduse piirangut ega testimist ei kohaldata, juhul kui nende riikide viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 150-ga või sellest väiksem. Kui viimase 14 päeva kumulatiivne positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 150, rakendub 10-päevane liikumisvabaduse piirang, mida on võimalik lühendada kahe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testiga, mille tulemus on negatiivne. Pärast esimest negatiivset testi on lubatud täita edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke tökohustusi ning osaleda vältimatul perekondlikul sündmusel.

Töö- ja õpirände eesmärgil riikidevahelise liikumise ja vältimatutel perekondlikel sündmustel osalemise võimaldamiseks nähakse korraldusega ette erand neile Eestisse saabunud isikutele, kes soovivad enne liikumisvabaduse piirangu kestuse lõppemist pöörduda tagasi riiki, kust nad Eestisse saabusid. Korralduse kohaselt võib Eestisse saabunud isik lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast enne 10-kalendripäevase liikumispiirangu lõppemist, kui ta pöördub töötamise, õppimise või vältimatu perekondliku sündmuse tõttu tagasi riiki, kust ta Eestisse saabus, tingimusel, et isik on kuni 72 tundi enne Eestist lahkumist teinud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne.

Samuti muudetakse õigusselguse eesmärgil kolmandatest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu rohelises nimekirjas, Eestisse saabumise sätete asukohta korralduses.

Lisaks pikendatakse käesoleva korraldusega tähtaega, millal õpilased ei tohi viibida õppehoones. Haridusasutuste õppehoonetes viibimise keeldu koos kehtivate eranditega pikendatakse 25. aprillini 2021. a (kaasa arvatud). Samuti pikendatakse 25. aprillini 2021. a ka kõiki teisi täiendavaid liikumisvabaduse piiranguid viibimisele ja liikumisele kauplustes, toitlustusettevõtetes ja teistes avalikes kohtades, mis kehtestati Vabariigi Valitsuse 9. märtsi 2021. a korraldusega nr 111, millega muudeti Vabariigi Valitsuse korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“. Korraldusega kehtestatakse nimetatud asukohtades viibimise ja liikumise keelu erand juhtudel, kui nimetatud kohtades viiakse läbi riiklikult korraldatud immuniseerimist või vereseaduse alusel vere käitlemist.

Korralduses ette nähtud piirangute pikendamine on vältimatult vajalik, sest koroonaviiruse SARS-CoV-2 levik Eestis on endiselt laialdane ning nakatumine ulatuslik. Seetõttu on korralduses esitatud nõuete kehtestamine tõhus ning proportsionaalne meede inimeste elu ja tervise ning üldiselt rahvatervise ja meditsiinisüsteemi toimepidevuse kaitseks. Piirangud ja meetmed on hinnatud erinevatest võimalikest alternatiividest tõhusaks ning isikute õigusi ja vabadusi võimalikult vähe piiravaks. Piirangute ja meetmete jätkamine on vajalik, sest viiruse epideemia kujutab endast mitte üksnes suurt, vaid ka kõrgendatud ohtu korrakaitseaduse § 5 lõigete 3 ja 4 tähenduses. Ohus on nii inimeste tervis ja elu kui ka üldine arstiabi kättesaadavus. Kuivõrd haigestumuse intensiivsus on endiselt väga suur ja viiruse levik ulatuslik, on ohus ka muude valdkondade toimepidevus ja riigi suutlikkus täita kõiki põhiseadusega ettenähtud kohustusi (nt turvalisuse tagamine, hariduse andmine). Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas. Korraldusega tehakse väiksemaid tehnilisi muudatusi praktikas tekkinud küsimuste lahendamiseks.

Märtsis 2021. a kehtestatud piirangute jätkamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade või näiteks käte kaudu. Viirus levib kiiremini halvasti ventileeritud siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

31. märtsi 2021. a seisuga lisandus 5189 koroonaviiruse testi, neist positiivseid teste oli 1009 ehk 19,44 protsenti testide koguarvust. Haiglaravil oli haiglate edastatud andmete põhjal 700 patsienti, kellest omakorda juhitava hingamisel oli 48 patsienti. Ööpäeva jooksul lisandus 6 surmajuhtu. Kokku on Eestis surnud 902 koroonaviirusega nakatunud inimest.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse

korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär